



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 572/2013-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. novembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. J. T., P., zastúpeného advokátkou JUDr. I. T., P., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5 CoKR/2/2013 z 30. augusta 2013 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť JUDr. J. T. o d m i e t a .

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. októbra 2013 doručená sťažnosť JUDr. J. T., P. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 CoKR/2/2013 z 30. augusta 2013.

Z podania a jeho príloh vyplynulo, že sťažovateľ ako správca konkurznej podstaty vystupoval ako žalovaný v konaní o určenie riadneho prihlásenia zabezpečovacieho práva v rámci konkurzného konania vedeného na Okresnom súde Prešov (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 2 K/37/2011. Žalobca sa uvedenou žalobou doručenou súdu 27. februára 2013 domáhal určenia, že zabezpečovacie právo daňových pohľadávok žalobcu uvedených v prihláškach č. 1 – 7 sa považuje za riadne prihlásené. Rozsudkom sp. zn. 1 Cbi/12/2012 zo 16. januára 2013 okresný súd žalobu zamietol a zaviazal žalobcu nahradiť žalovanému trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia.

Krajský súd v odvolacom konaní uznesením sp. zn. 5 CoKR/2/2013 z 30. augusta 2013 zmenil rozsudok prvostupňového súdu v napadnutej časti vo výroku o trovách konania tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Účastníkom nepriznal tiež náhradu trov odvolacieho konania. Podľa názoru odvolacieho súdu o trovách rozhodol vecne nepríslušný súd, a súdu preto nezostávalo nič iné, len zmeniť rozhodnutie okresného súdu v napadnutej časti konania, keďže vecnú nepríslušnosť súdu prvého stupňa nenapadol ani jeden z účastníkov konania.

Sťažovateľ namieta, že krajský súd bližšie nerozvedol dôvody svojho rozhodnutia, neuviedol, ani prečo sa na danú vec vzťahuje ustanovenie § 32 ods. 13 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii), pretože toto sa podľa neho malo použiť až v súvislosti s konkurznými konaniami začatými od 1. januára 2012. Sťažovateľ k tomu uvádza:

*„Konkurzné konanie voči úpadcovi, ktorého správcom v konkurze je sťažovateľ, bolo začaté ešte v r. 2011. Uznesenie OS Prešov o začatí konkurzného konania bolo zverejnené v OV č. 160/2011 dňa 18. 8. 2011. Podľa § 206a ods. 1 ZKR konania začaté pred 1. januárom 2012 sa dokončia podľa doterajších predpisov, ak odsek 2 neustanovuje inak. Teda aj na predmetné konkurzné konanie a s ním súvisiace spory o určenie popretej*

*pohľadávky sa vzťahujú ustanovenia ZKR účinné do 31. 12. 2011, pretože nejde o výnimku uvedenú v § 206a ods.2 ZKR, podľa ktorého v konaniach začatých pred 1. januárom 2012 má veriteľ, ktorým je orgán, inštitúcia alebo agentúra Európskej únie, právo hlasovať na schôdzi veriteľov aj vtedy, ak bola jeho pohľadávka popretá čo do právneho dôvodu a vymáhateľnosť. V ZKR účinnom do 31. 12. 2011 neexistovalo ustanovenie §-u 32 ods. 13, na ktoré poukazuje odporca vo svojom rozhodnutí. Toto ustanovenie bolo zakotvené do ZKR až od 1. 1. 2012, jeho aplikácia na predmetnú vec je teda svojvoľná, arbitrárna, bez opory v zákone, v rozpore so zásadami spravodlivosti a právnej istoty. “*

Sťažovateľ ďalej namieta nesprávny postup súdu aj z týchto dôvodov:

*„4. Ak by aj bol správny názor odporcu, že v prvom stupni rozhodoval vecne nepríslušný súd, v tom prípade bol postup odporcu pri rozhodovaní o odvolaní nesprávny. Správne mal v takom prípade minimálne napadnutý výrok rozsudku zrušiť podľa § 221 ods.1, písm. g) O. s. p a vrátiť vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie s tým, že v tomto ďalšom konaní je potrebné vec postúpiť vecne príslušnému súdu, ktorý mal aj v odôvodnení uznesenia odporca označiť, čo neurobil. Použijúc § 212 ods. 3 O. s. p. mohol eventuálne odporca zrušiť rozsudok v celom rozsahu a obdobne vec vrátiť na ďalšie konanie za účelom postúpenia veci vecne príslušnému súdu. Navyiac, za stavu, keď nebol vecne príslušným prvostupňový súd, nebol ani odporca z hľadiska funkčnej príslušnosti oprávnený rozhodnúť o trovách konania zmeňujúcim rozhodnutím.*

*Vo vzťahu k § 221 ods.1, písm. g) O. s. p. vada konania spočívala v tom, že prvostupňový súd bol nesprávne obsadený. Rozhodoval totiž samosudca namiesto senátu, ktorý mal rozhodovať s poukazom na § 32 ods. 13 ZKR v spojení s § 244 ods. 6 O. s. p., podľa ktorého primerane podľa ustanovení piatej časti O. s. p. konajú, a rozhodujú súdy aj vtedy, ak to ustanoví osobitný predpis, v tomto prípade teda § 32 ods. 13 ZKR a v spojení s § 246b ods. 1 O. s. p., podľa ktorého pri preskúmaní rozhodnutí a postupov správnych orgánov súdy konaní a rozhodujú v senátoch , ak nie je ustanovené inak.*

*Vo vzťahu k § 212 ods. 3 O. s. p. vecná nepríslušnosť súdu ako neodstrániteľná procesná podmienka má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a v takom prípade odvolací súd mal z úradnej povinnosti na túto vadu prihliadať.*

5. Vyššie uvedeným postupom bolo nepochybne porušené právo sťažovateľa na spravodlivé prerokovanie veci v zmysle čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd. Rovnako tak bolo týmto postupom porušené aj právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy. V rámci tejto ochrany má účastník konania právo na rozhodnutie, ktorého dôvody sú zjavné a zreteľné, pretože práve odôvodnenie rozhodnutia je zárukou toho, že ani výkon spravodlivosti nebude arbitrárny. V predmetnom rozhodnutí však nepochybne absentuje dostatočné odôvodnenie, ktoré - v rozpore s požiadavkou §-u 157 ods. 2, posledná veta O. s. p. - považujeme za nepresvedčivé. Tiež porušenie práva na súdnu ochranu spočíva aj vtom, že odporca zmenil napadnutý rozsudok bez toho, aby umožnil účastníkom sa vyjadriť k novému právnomu posúdeniu veci, čím nepochybne odňal účastníkom možnosť konať pred súdom, nakoľko proti rozhodnutiu o trovách konania už nie je v zmysle § 239 ods. 3 O. s. p. prípustné dovolanie.

Ak by bol správny názor odporcu, že rozhodoval vecne nepríslušný súd, v tom prípade došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 Ústavy, pretože odporca mal zrušiť prvostupňový rozsudok podľa § 212 ods. 3 O. s. p. resp. 221 ods.1, písm. g) O. s. p. a k porušeniu práva na zákonného sudcu podľa čl.48 ods.1. Odporca totiž rozhodnutie zmenil, avšak mal ho zrušiť buď v zmysle § 221 ods.1, písm. g) O. s. p., pretože prvostupňový súd bol nesprávne obsadený (rozhodoval samosudca namiesto senátu), alebo použijúc § 212 ods. 3 O. s. p., keďže neodstrániteľná vada, spočívajúca vo vecnej nepríslušnosti súdu, má vždy za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.“

S poukazom na uvedené dôvody sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Základné právo sťažovateľa na spravodlivé prerokovanie veci v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo sťažovateľa na zákonného sudcu v zmysle čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom a rozhodnutím Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 5 CoKR 2/2013 porušené boli.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Prešove z 30. 8. 2013, sp. zn. 5 CoKR 2/2013-56, a vracia odporcovi vec na ďalšie konanie.

*Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu vo výške 275,96 € do dvoch mesiacov od právoplatnosti.“*

## II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 5 CoKR/2/2013 z 30. augusta 2013.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

1. Ústavný súd sa najprv zaoberal námietkou sťažovateľa, že krajský súd svojím rozhodnutím porušil jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že pri posúdení vecnej príslušnosti súdu aplikoval svojvoľne a arbitrárne ustanovenie § 32 ods. 13 zákona o konkurze a reštrukturalizácii napriek

ustanoveniu § 206a ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, podľa ktorého sa konania začaté pred 1. januárom 2012 dokončia podľa doterajších predpisov.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom uvedených práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 71/97, II. ÚS 27/07, I. ÚS 221/2010, III. ÚS 135/2013), preto sa uvedené právne východiská vzťahujú na obe označené práva.

Zároveň je potrebné uviesť, že v zmysle čl. 51 ods. 1 ústavy domáhať sa práv uvedených v... čl. 46 ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú. Z tohto dôvodu sa ústavný súd musel bližšie zaoberať aj zákonnou úpravou upravujúcou konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, ktorým zmenil rozhodnutie prvostupňového súdu, uviedol:

*„Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a došiel k záveru, že odvolaniu, nie je možné vyhovieť, pretože o trovách rozhodol vecne nepríslušný súd.*

*Podľa § 32 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších doplnkov, prihlásenú pohľadávku je oprávnený poprieť správca alebo veriteľ prihlásenej pohľadávky písomným podaním u správcu na predpísanom, tlačive, čo do právneho dôvodu, vymáhateľnosti, výšky, poradia, zabezpečenia zabezpečovacím právom alebo poradia zabezpečovacieho práva.*

*Podľa § 32 ods. 13 uvedeného zákona, ak bola popretá pohľadávka veriteľa, o ktorej rozhodovať patrí do právomoci iného orgánu ako súdu, je súd, ktorý by bol príslušný na preskúmanie zákonnosti takéhoto rozhodnutia, príslušný aj na konanie o určení tejto pohľadávky; to platí aj vtedy, ak iný orgán ako súd takéto rozhodnutie nevydal.*

*Keďže zabezpečovacie právo daňových pohľadávok žalobcu bolo popreté správcom konkurznej podstaty, práve o takýto prípad sa jedná. Z tohto dôvodu, keďže táto skutočnosť nebola napadnutá nikým z účastníkov konania, nezostávalo odvolaciemu súdu nič iné, iba zmeniť napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o trovách*

*konania tak, že účastníkom ich náhradu nepriznáva, pretože o trovách rozhodol vecne nepríslušný súd (§ 220 O. s. p.).*

*O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p., a to z toho istého dôvodu.“*

Konkurzné a reštrukturalizačné konania sú osobitným druhom občianskych súdnych konaní. Základným prameňom občianskeho práva procesného je Občiansky súdny poriadok (ďalej aj „OSP“). V § 196 zákona o konkurze a reštrukturalizácii je vyjadrená zásada subsidiarity uvedeného zákona vo vzťahu k Občianskemu súdnemu poriadku. Podľa uvedeného ustanovenia sa na začatie konkurzného a reštrukturalizačného konania a na konkurzné a reštrukturalizačné konanie primerane použijú ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. Primeranosť aplikácie ustanovení Občianskeho súdneho poriadku znamená, že tieto ustanovenia je potrebné aplikovať v súlade s účelom a cieľom konkurzného alebo reštrukturalizačného konania. Pokiaľ ide o určenie vecnej príslušnosti súdu v konaní, ktoré súvisí s konkurzom alebo reštrukturalizáciou, to sa netýka začatia alebo samotného priebehu konkurzného alebo reštrukturalizačného konania. Predmetom veci prerokovávanej na okresnom súde nebol konkurz, vyrovnanie ani reštrukturalizácia, ale spor vyvolaný konkurzom.

Konania súvisiace s konkurzom, resp. vyvolané konkurzom síce v širšom slova zmysle treba zahrnúť pod konkurzné konanie (predovšetkým tzv. incidenčné konania), v zmysle judikatúry všeobecných súdov však konanie o určenie pravosti pohľadávky nie je konkurzným konaním, ale občianskym súdnym konaním, v ktorom postup súdu a účastníkov upravuje Občiansky súdny poriadok (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 286/2006). Tieto návrhy rozhodujú sudy (sudcovia), ktorí nie sú priamo konkurznými a zapisujú sa do registra „Cbi“. Uvedené spory sú síce vyvolané konkurzným konaním, ale ich rozsah je spravidla širší. Konanie o určení popretej pohľadávky je samostatným sporovým konaním, kde sa rozhoduje rozsudkom a v konaní sa postupuje podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

V okolnostiach prípadu sťažovateľ namietal, že konkurzné konanie bolo začaté za účinnosti pôvodnej právnej úpravy a okresný súd ani krajský súd nezdôvodnil, prečo aplikovali novú právnu úpravu ustanovenia § 32 ods. 13 zákona o konkurze a reštrukturalizácii.

Aj keď krajský súd *expressis verbis* nereagoval na túto vznesenú námietku, postupoval v zmysle ústavného poriadku Slovenskej republiky. Okresný súd a krajský súd ustanovenie § 32 ods. 13 zákona o konkurze a reštrukturalizácii vyložil v súlade s ústavou z dôvodu, že žaloba vo veci sp. zn. 1 Cbi/12/2012 bola okresnému súdu doručená 27. februára 2012, teda po nadobudnutí účinnosti zákona o konkurze a reštrukturalizácii v danom prípade išlo o samostatné sporové konanie.

Podľa § 32 ods. 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii prihlásenú pohľadávku je oprávnený poprieť správca alebo veriteľ prihlásenej pohľadávky písomným podaním u správcu na predpísanom tlačive, čo do právneho dôvodu, vymáhateľnosti, výšky, poradia, zabezpečenia zabezpečovacím právom alebo poradia zabezpečovacieho práva. Ak ide o pohľadávku orgánu, inštitúcie alebo agentúry Európskej únie, nie je možné popierať právny základ a výšku určenú orgánom, inštitúciou alebo agentúrou Európskej únie.

V posudzovanom prípade bola pohľadávka popretá správcom, ktorý je samostatným procesným orgánom, ktorého ustanovuje do funkcie konkurzný súd. Zároveň má povahu verejného orgánu, keďže jeho základnou funkciou je starať sa o to, aby sa dosiahli ciele konkurzného konania.

Podľa § 32 ods. 13 zákona o konkurze a reštrukturalizácii ak bola popretá pohľadávka veriteľa, o ktorej rozhodovať patrí do právomoci iného orgánu ako súdu, je súd, ktorý by bol príslušný na preskúmanie zákonnosti takéhoto rozhodnutia, príslušný aj na konanie o určení tejto pohľadávky; to platí aj vtedy, ak iný orgán ako súd takéto rozhodnutie nevydal.

Podľa § 103 OSP prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať (podmienky konania). Ak ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, konanie zastaví a prípadne vec postúpi inému orgánu (§ 104 ods. 1 prvá veta OSP). Nedostatok vecnej príslušnosti súdu patrí medzi odstrániteľné nedostatky podmienok konania a súd má svoju vecnú príslušnosť skúmať prv, než začne konať o veci samej. Na nedostatok vecnej príslušnosti súd musí prihliadať kedykoľvek počas konania (samozrejme s ohľadom na okolnosti, ktoré tu sú v čase začatia konania), pretože ide o nedostatok podmienky konania, pre ktorý sa konanie pred týmto súdom nemalo konať. Ak odvolací súd zistí, že o veci rozhodol vecne nepríslušný súd, ide o takú vadu, ktorá má za následok zrušenie napadnutého rozhodnutia. Ak je teda súd, na ktorý sa účastník obrátil, podľa okolností v čase začatia konania vecne nepríslušný, nemôže tento nedostatok odstrániť tým, že koná o veci samej.

Sťažnosťou napadnuté konanie začalo žalobou z 27. februára 2012 a bolo vedené pod sp. zn. 1 Cbi/12/2012. V zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 OSP konanie sa uskutočňuje na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania, a trvá až do jeho skončenia.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd konštatuje, že v rozhodnutí krajského súdu č. k. 5 CoKR/2/2013-56 nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľnú a arbitrárnu aplikáciu noriem procesného práva.

Ústavný súd v prípadoch, keď sa zaoberal možným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, vyslovil, že právo na spravodlivý súdny proces neznamená právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Z opačného pohľadu možno povedať, že neúspech v súdnom konaní nemožno považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležité zdôvodnený, ústavný súd nemá dôvod doň zasahovať (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 67/06, III. ÚS 59/09).

Vzhľadom na to, že postup krajského súdu bol v danom prípade zákonný a zlučiteľný s ústavou a že napadnutým rozhodnutím krajského súdu nemohlo dôjsť k namietanému porušeniu sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi nimi, bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, čo odôvodňoval tým, že ak v konaní rozhodoval vecne nepríslušný súd, bolo okrem základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené aj jeho právo na zákonného sudcu.

Ako už bolo uvedené, ústavný súd porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím krajského súdu nezistil.

Ústavný súd už v minulosti vyslovil, že nevyhnutným predpokladom na to, aby účastník konania nebol odňatý svojmu zákonnému sudcovi, je rozhodovanie o jeho veci tým súdom, ktorý je podľa zákona (Občiansky súdny poriadok) na rozhodovanie o nej vecne, miestne i funkčne príslušný (IV. ÚS 161/08).

Ústavný inštitút zákonného sudcu je založený predovšetkým na zákonom ustanovenej právomoci, ako aj vecnej a miestnej príslušnosti súdu. Okrem toho je potrebné vziať do úvahy rozvrh práce, ktorý určuje sudcu alebo senát príslušný na rozhodnutie konkrétneho prípadu (podobne I. ÚS 11/01, III. ÚS 285/2010).

Za zákonného sudcu treba považovať sudcu, ktorý spĺňa zákonom ustanovené predpoklady na výkon tejto funkcie, bol natrvalo alebo dočasne pridelený na výkon funkcie na určitý súd, jeho funkcia nezankla a bol určený v súlade s rozvrhom práce súdu (napr. I. ÚS 239/04, II. ÚS 417/06, III. ÚS 285/2010).

Preskúmovacia činnosť odvolacieho súdu zahŕňa v sebe nielen skúmanie správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa z hmotnoprávneho hľadiska, ale aj skúmanie postupu prvostupňového súdu z hľadiska procesnoprávnych predpisov. Podľa názoru odvolacieho súdu okresný súd nebol vecne príslušným súdom na konanie a táto skutočnosť predstavovala podstatnú vadu konania.

Ak sťažovateľ tvrdí, že bol odňatý svojmu zákonnému sudcovi, keďže v jeho veci konal nepríslušný súd, bolo na ňom aby túto námietku uplatnil pred všeobecnými súdmi. Sťažnosťou podanou ústavnému súdu na ochranu základných práv nemožno nahrádzať opravné prostriedky, ktorými sa účastník konania mohol účinne domôcť týchto práv, v danom prípade základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi.

Aj keď krajský súd v poučení uznesenia sp. zn. 5 CoKR/2/2013 z 30. augusta 2013 uviedol, že proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné, v prípade, že sťažovateľ namieta nesprávne zloženie súdu, mal účinný prostriedok nápravy v podobe dovolania podľa § 237 písm. g) OSP.

Ústavný súd teda nie je oprávnený poskytovať ústavnú ochranu základnému právu, ak sa tejto ochrany mohol domôcť účastník konania sám ešte v konaní pred všeobecnými súdmi. Aj keby ústavný súd zistil, že protiprávnym konaním všeobecných súdov, prípadne rozhodnutím samým došlo k porušeniu základného práva účastníka konania, ale on sám nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky (upravené príslušným procesným kódexom), ktoré mu zákon na jeho ochranu účinne poskytuje, nemohol by poskytnúť ústavnú ochranu tomuto právu prostredníctvom konania pred ústavným súdom (podobne I. ÚS 85/97, I. ÚS 89/97, I. ÚS 90/97, III. ÚS 87/01).

Ústavne konformná aplikácia pravidiel týkajúcich sa určenia vecnej príslušnosti všeobecných súdov nemôže podľa názoru ústavného súdu predstavovať porušenie základného práva sťažovateľa na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy.

Vzhľadom na to, že pred ústavným súdom tu existoval všeobecný súd, ktorý mal právomoc v tejto veci konať (§ 32 ods. 13 zákona o konkurze a reštrukturalizácii), ústavný súd vychádzajúc z princípu subsidiarity zakotvenej v čl. 127 ods. 1 ústavy odmietol sťažnosť sťažovateľa pre nedostatok svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde bez toho, aby sa vecne zaoberal opodstatnenosťou jeho námietok vznesených v sťažnosti.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. novembra 2013